

natuurtoets

Buitenplaats Hoorneboeg Hilversum

Ten aanzien van soortbescherming

Opdrachtgever

Urbanmind BV

Status

Concept

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Buitenplaats Hoorneboeg Hilversum

Subtitel

Ten aanzien van soortbescherming

Projectcode

Datum

Status

16-469

27 november 2017

Concept

Auteur(s)

Jan Borst

Tweede lezer

Adriaan de Gelder

Opdrachtgever

Urbanmind BV

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Borst, J. (2017). Buitenplaats Hoorneboeg Hilversum. Ten aanzien van soortbescherming. Rapport 16-469. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Huidige situatie	3
1.3 Voorgenomen ontwikkelingen	4
2. Kader en methode	7
2.1 Wettelijk kader	7
2.2 Onderzoeksmethode	8
2.3 Gericht soortonderzoek	8
3. Effectenbeoordeling	10
3.1 Flora	10
3.2 Vleermuizen	10
3.3 Grondgebonden zoogdieren	12
3.4 Broedvogels	13
3.5 Reptielen	15
3.6 Amfibieën	15
3.7 Overige soortgroepen	16
4. Geraadpleegde bronnen	17
Bijlagen	
Bijlage 1 – Verblijfplaatsen vleermuizen	
Bijlage 2 – Verspreidingskaart Kerkuil	

Samenvatting

Inleiding

In opdracht van Urbanmind b.v. heeft Ecogroen een natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen functieverandering van landgoed Hoorneboeg te Hilversum. De functie verandering en ontwikkelingen die hier mee gepaard hebben mogelijk effecten op beschermde natuurwaarden. Ecogroen heeft beoordeeld of de werkzaamheden en nieuwe invulling conflicteren met de wettelijke bescherming van soorten. Conform opdracht is hiervoor specifiek onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuis verblijfplaatsen en Hazelworm.

Effectenbeoordeling

- Onder de dakpannen van het dak van 'De Schuur' is een zomerverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis aangetroffen. Aangezien de dakconstructie ongemoeid blijft bij het voornemen is van schade aan deze verblijfplaats geen sprake.
- Onder het boeibord van de dakkapel aan de oostkant van 'de Villa' is een paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis aangetroffen. Bij renovatie van de dakkapellen van de Villa is schade op betreffende verblijfplaats en individuele exemplaren niet uit te sluiten. Overige renovatiewerkzaamheden aan de Villa hebben geen negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen.
- In een aantal bomen op de buitenplaats zijn verblijfplaatsen van Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis aangetroffen. Deze bomen blijven ongemoeid bij het voornemen. Ook is van schade aan (onmisbare) vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen geen sprake.
- Tijdens het broedseizoen van 2017 is de zolder van de schuur van de tuinmanswoning in gebruik geweest als broedlocatie van Kerkuil. Deze zolder is door de jaren heen gebruikt als roestlocatie door Bosuil en incidenteel door Kerkuil. Bij renovatie van deze schuur gaat deze nest- en roestplaats verloren.
- De buitenplaats maakt waarschijnlijk onderdeel uit van het territorium van Havik. In de toekomstige situatie blijft de buitenplaats geschikt als (onderdeel van een) territorium voor Havik. Is
- Overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen op de buitenplaats. Wel zijn diverse algemene broedvogels van bos, tuin en struweel te verwachten.
- Hazelworm is incidenteel op de buitenplaats te verwachten. Vanwege het ontbreken van voldoende schuilmogelijk in het Amerikaanse eik perceel wordt de soort ter plekke niet verwacht. Van een negatief effect op Hazelworm als gevolg van de kapwerkzaamheden -ten behoeve van de aanleg van de parkeerplaats- is dan ook geen sprake.
- Vervolgstappen voor beschermde planten, amfibieën, grondgebonden zoogdieren, vissen of ongewervelden zijn niet aan de orde.

Advies

- Voor renovatie van de dakkapellen van de Villa is het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk voor Gewone dwergvleermuis.

- Bij een ontheffing zijn mitigerende maatregelen aan de orde. Van belang is dat werkzaamheden aan de dakkappen van de Villa plaats vindt buiten kwetsbare perioden waarin wordt voortgeplant, gepaard of overwinterd. Ook dienen voorafgaand aan renovatie van de dakkappen vervangende verblijfplaatsen voor Gewone dwergvleermuis gerealiseerd te worden. Daarnaast is het van belang om de dakkappen van de Villa voorafgaand aan de renovatie ongeschikt te maken voor vleermuizen, zodat ze uit eigen beweging vertrekken.
- Formeel is ook voor de sloop van de schuur van de tuinmanswoning een ontheffing nodig voor Kerkuil. We adviseren om de noodzaak van een ontheffing te bespreken met bevoegd gezag.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of de buitenplaats te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Buitenplaats De Hoorneboeg krijgt een nieuwe invulling. De huidige inkomsten wegen niet langer op tegen de onderhoudskosten die gemoeid zijn met het onderhoud van het bos, de wegen, paden en gebouwen. De nieuwe invulling en ontwikkelingen die hier mee gepaard hebben mogelijk effecten op beschermde natuurwaarden. Ecogroen heeft beoordeeld of de nieuwe invulling conflicteert met de wettelijke bescherming van soorten. Conform opdracht is hiervoor specifiek onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuis verblijfplaatsen en Hazelworm.

1.2 Huidige situatie

Buitenplaats De Hoorneboeg ligt in het buitengebied van gemeente Hilversum, op de Hoorneboegse Heide ten zuiden van de stad. De buitenplaats ligt als bosenclave van oud loof- en naaldbos op een heuvel en kenmerkt zich door hoge natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Binnen het bosgebied is een groen raamwerk met zes 'kamers' te vinden waarbinnen bebouwing aanwezig is. De bebouwing wordt deels gebruikt ten behoeve van een conferentiecentrum en deels als bedrijfswoning. Het parkeren op het terrein vindt verspreid plaats op parkeerterreintjes bij Villa en Stalheim/Schuur, langs de diverse wegen, in de bosbermen en bij de tuinmanswoning en de bungalow. Voor een volledig overzicht van de bestaande inrichting en beplanting op de buitenplaats zie figuur 1.1.

Figuur 1.1 Bestaande inrichting en beplanting Buitenplaats De Hoorneboeg (Stichting De Hoorneboeg 2017)

1.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De Hoorneboeg is voor haar inkomsten afhankelijk van de verhuur van gebouwen. De huidige inkomsten wegen niet langer op tegen de onderhoudskosten die gemoeid zijn met het onderhoud van het bos, de wegen, paden en gebouwen. Bij de herontwikkeling van de buitenplaats is men voornemens de volgende maatregelen te treffen¹.

1. Centraliseren parkeergelegenheid

Om de huidige parkeerdruk op het terrein te verlagen wordt één parkeervoorziening op de kop van Hoorneboeglaan gerealiseerd waarmee de buitenplaats verder autovrij wordt. Het parkeerterrein wordt onverhard of half verhard ingericht als (een typische Gooise) bosparkeerplaats. De inrichting is gepland in het entreegebied (Loge), een jonge aanplant van vooral Amerikaanse eik (zie figuur 1.2). In totaal wordt 4.280 m² gereserveerd als bestemmingsvlak voor de parkeergelegenheid. Hiervan wordt circa 2.600 m² daadwerkelijk gebruikt voor de parkeeroplossing. Binnen het bestemmingsvlak wordt minimaal een buffer van 10 meter naar de heide aangehouden. Voorzien is in realisatie van maximaal 85 parkeerplaatsen². Hiervoor moeten naar verwachting 30% van de aanwezige bomen op het aangewezen perceel gekapt worden. Voor verdere uitleg zie de inpassingskaart (bijlage 1), de toelichting daarop (bijlage 2).

Door realisatie van de centrale parkeervoorziening verdwijnen de parkeerterreintjes bij Villa en Stal-heim/Schuur en wordt er niet meer geparkeerd langs de diverse wegen, in de bosbermen en bij de tuinhuiswoning en de bungalow.

2. Herstellen groenstructuur

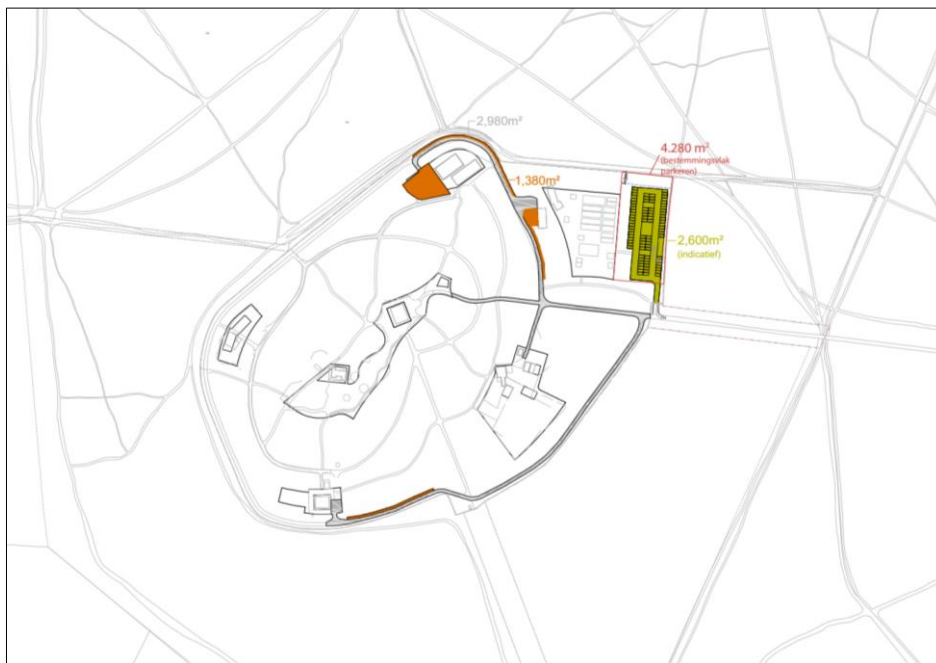
Kenmerken voor de groenstructuur is de dubbele ring van laantjes op de buitenplaats. Het plan is om deze weer duidelijk zichtbaar en beleefbaar te maken door:

- Het verwijderen van de asfaltwegen aan de randen;
- Het snoeien van de ondergroei rond de laantjes;
- Herstel van de buitenste ring.

Voor genoemd herstel hoeven geen bomen te verdwijnen. Door het verwijderen van de asfaltwegen wordt 2.980 m² aan extra groen gerealiseerd. Daarnaast komt 1380 m² extra vrij aan nu halfverhard oppervlak waar nu geparkeerd wordt (zie hierboven kopje 'Centraliseren parkeergelegenheid'). In totaal komt er dus 4.360 m² vrij aan extra groen oppervlakte.

¹ Zoals opgenomen in het concept bestemmingsplan De Hoorneboeg Hilversum 2017.

² Op basis van de parkeernormen van de gemeente Hilversum en het toegestane gebruik kunnen er in de huidige situatie circa 120 - 180 parkeerplaatsen worden aangelegd (*mond. med. W. Groote*).

Figuur 1.2 Inpassing parkeergelegenheid en oppervlakten te verwijderen halfverharding en asfalt op Buitenplaats De Hoorneboeg. grijs gearceerd is asfalt, oranje is halfverhard parkeren langs de weg en groen is inpassing parkeren (mond. med. W. Groote).

3. Herbestemming landschappelijke kamers

De ruimtelijke kamers vormen de toekomstige ontwikkelplekken:

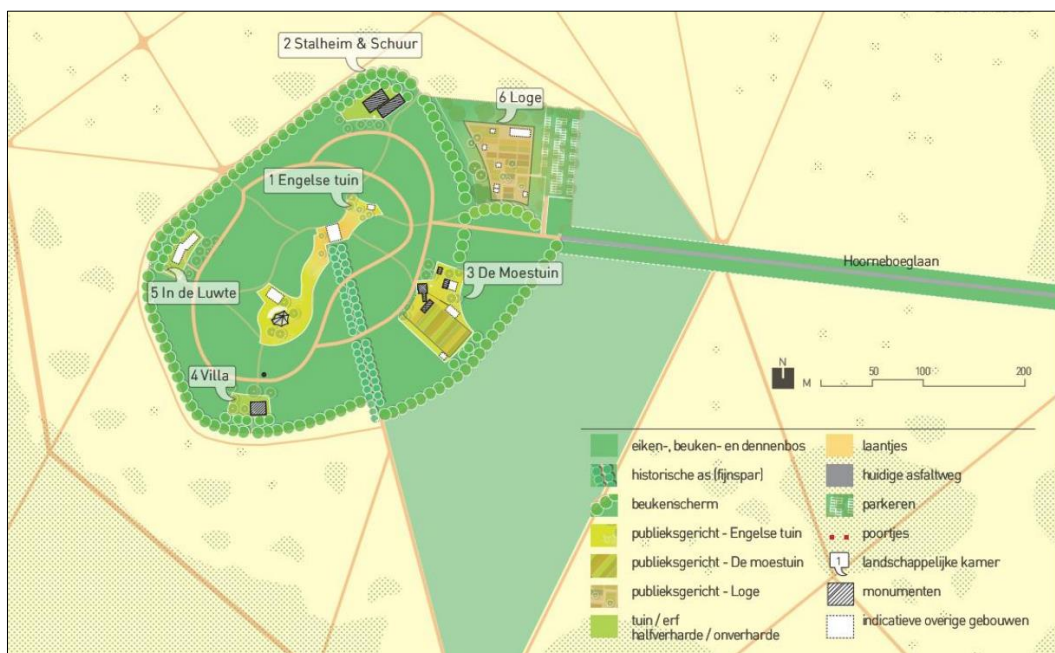
1. Engelse tuin;
2. Stalheim en Schuur;
3. De moestuin
4. Villa
5. In de Luwte
6. Lodge

Per kamer geldt een maximale footprint voor de gebouwen. De toekomstige maximale footprint bedraagt 2.200 m². Volgens vigerend bestemmingsplan is 1.530 m² toegestaan als maximale footprint. Door verlaging van de bouwhoogte aan de westrand van het gebied blijft het bebouwd oppervlak echter gelijk. Elke kamer heeft een specifieke functies. In een aantal kamers wordt bestaande bebouwing gesloopt en vervangen door nieuwbouw. De monumentale panden (Stalheim/Schuur, Villa en tuinmanswoning) krijgen een nieuwe bestemming waarmee renovatie gemoeid is. Voor sloop van bebouwing, renovatie van bestaande panden en nieuwbouw worden geen bomen gekapt.

4. Aanleggen nutsvoorzieningen

Om de ontsluiting van data, water en aardgas op en binnen het landgoed te optimaliseren worden op diverse tracés nutsleidingen gelegd. Hiervoor wordt ter plekke gegraven, waarbij aanwezige begroeiing verwijderd wordt.

In figuur 1.3 is weergegeven hoe de toekomstige inrichting en beplanting op de buitenplaats eruit ziet.

Figuur 1.3 Toekomstige inrichting en beplanting Buitenplaats De Hoorneboeg (Stichting De Hoorneboeg 2017)

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op soortbescherming. Toetsing aan houtopstanden en gebieden maakt conform opdracht geen onderdeel uit van voorliggend effectenbeoordeling. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en / of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (meestal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is opgedeeld in drie categorieën:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
 - Vogels met jaar rond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een aanvullende rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

2.2 Onderzoeksmethode

De beoogde ontwikkelingen zoals hiervoor beschreven zijn mogelijk in strijd met wettelijke bescherming van natuurwaarden (Wet natuurbescherming, het Barro en de provinciale verordening). Daarom is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezige of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten.

Gestart is met literatuuronderzoek om na gaan of er beschermde soorten bekend zijn in of in de directe omgeving van de buitenplaats (zie voor een volledig overzicht de Geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 4). Voor dit literatuuronderzoek is onder andere het rapport gebruikt van een in 2015 uitgevoerde Quicksan door adviesbureau Eelerwoude (Dijk van R. & Hakkens J. 2015).

Op basis van uitgevoerd literatuuronderzoek en de veldbezoeken is beoordeeld welke beschermde natuurwaarden (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en welke gevolgen dit heeft voor voorgenomen ontwikkeling.

2.3 Gericht soortonderzoek

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen heeft zich met name gericht op het vaststellen van verblijfplaatsen. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het landelijke vleermuisprotocol (zie kader 1). Volgens het protocol voor vleermuizen dienen in voorliggende situatie in de regel minimaal vier nachtelijke bezoeken verspreid over het jaar te worden uitgevoerd. Het gaat hierbij om twee nachtelijke bezoeken in de periode mei tot half juli welke gericht zijn op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen (deze zijn uitgevoerd op 13 juni en 26 juni 2017) en twee nachtelijke bezoeken van half augustus tot eind september gericht op baltslocaties en paarverblijfplaatsen (deze zijn op 31 augustus en 14 september 2017 uitgevoerd). Alle bezoeken zijn uitgevoerd door twee personen en onder gunstige omstandigheden (droog, temperatuur >10°).

Kader 2.2: Toelichting onderzoeksprotocol voor vleermuisonderzoek

Vleermuizen zijn een belangrijke soortgroep binnen de natuurbescherming. De soorten zijn echter moeilijk te inventariseren, vertonen specifiek gedrag en advies omtrent deze soortgroep is complex. Tegen die achtergrond heeft het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus een protocol opgesteld voor de inventarisatie van vleermuizen. Het doel van het protocol is bij te dragen aan de kwaliteit en uniformiteit in onderzoek.

Vleermuisonderzoek blijft echter maatwerk en het protocol geldt daarom als richtsnoer en niet als plicht. Het volgen van het vleermuisprotocol wordt echter wel aangeraden. Het toepassen van het protocol heeft tot doel:

- 1) Dat het bevoegd gezag geen aanvullend onderzoek verlangt bij een ontheffingsaanvraag;
- 2) Dat een onderzoek stand houdt in eventuele juridische procedure.

Hazelworm

Op basis van het literatuuronderzoek bleek dat Hazelworm bekend was uit de omgeving van de buitenplaats. Daarom is er gericht onderzoek gedaan naar deze soort. Er is voor gekozen om hiervoor de tegelmethode te gebruiken, dit omdat hazelworm moeilijk waar te nemen is in het veld. Voor Hazelworm een soort met een verborgen levenswijze en lage trefkans zijn op 3 maart 2017, 20 tapijttegels geplaatst op potentieel geschikte locaties. Deze zijn vervolgens in totaal viermaal gecontroleerd (op 18 april, 8 mei, 13 juni, 26 juni 2017). Hierbij zijn niet alleen de platen gecontroleerd, maar zijn ook andere objecten gekeurd zoals dode boomstammen, planken en stenen. De exacte locaties zijn in het veld bepaald op basis van habitatgeschiktheid.

3. Effectenbeoordeling

3.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen wettelijk beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) worden deze soorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstap-
pen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

3.2 Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven/ zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebied

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Gewone dwergvleermuis

Onder de dakpannen van het dak van 'De Schuur' is een zomerverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis aangetroffen. Daarnaast is onder het boeibord van de dakkapel aan de oostkant van 'de Villa' een paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis aangetroffen. Zie figuur 3.1 voor ligging van de verblijfplaatsen.

De Schuur

Van een negatief effect op de zomerverblijfplaats is geen sprake. Er vinden geen werkzaamheden plaats aan de dakconstructie van De Schuur en aan de gevel ter hoogte van de invliegopening.

Villa

Bij het renoveren van de dakkappen gaat de paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis verloren. Door zorgvuldig te werken kan schade aan de exemplaren worden voorkomen, maar er zal wel sprake zijn van verstoring van de dieren. Alle vleermuizen en hun verblijfplaatsen zijn strikt beschermd. Voor de renovatie is dan ook een ontheffing van de Wet Natuurbescherming noodzakelijk. Deze dient te worden aangevraagd bij de provincie Noord Holland.

Figuur 3.1 Links invlieglocatie zomerverblijfplaats Gewone dwergvleermuis (rode stip) bij de Schoor. Rechts invlieglocatie paarverblijfplaats Gewone dwergvleermuis (rode stip) bij de Villa (bron luchtfoto: Esri)

Nadat de ontheffing verleend is dienen in de regel mitigerende maatregelen te worden getroffen. Deze houden in voorliggende situatie naar verwachting in dat de vleermuizen vervangende huisvesting wordt aangeboden. Tijdens renovatie gebeurt dit doorgaans door middel van tijdelijke kasten in de nabije omgeving, die veelal lang voor de renovatie moeten zijn opgehangen, omdat de dieren de gelegenheid moeten krijgen de kasten te vinden. In deze situatie geldt dat de kasten drie maanden voor de renovatie moeten zijn geplaatst, waarbij de winterperiode (november-maart) niet meetelt. Na renovatie worden doorgaans permanente vervangende voorzieningen getroffen. De renovatie kan alleen plaatsvinden buiten kwetsbare perioden van vleermuizen. In dit geval ligt de ideale renovatieperiode tussen april en eind oktober. De renovatie wordt voorafgegaan door het ongeschikt maken van de gebouwen voor vleermuizen, zodat ze met zachte hand worden gedwongen te vertrekken. Na een nachtelijk controlebezoek kan het pand worden vrijgegeven voor renovatie.

Overige renovatie werkzaamheden aan de Villa hebben geen negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Ruige dwergvleermuis

Tijdens het bezoek van 14 september zijn in twee bomen paarverblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuis aangetroffen (zie bijlage 1). Deze bomen worden niet gekapt en de paarverblijven bevinden zich buiten de invloedssfeer van de voorgenomen plannen. Vervolmaatregelen omtrent deze paarverblijfplaatsen zijn niet aan de orde.

Rosse vleermuis

In twee bomen op de buitenplaats is een kraamkolonie (circa 30 exemplaren) en een zomerverblijfplaats (circa 5 exemplaren) van Rosse vleermuis vastgesteld (zie bijlage 1). Deze bomen worden niet gekapt en de verblijfplaatsen bevinden zich buiten de invloedssfeer van de voorgenomen plannen. Vervolgmaatregelen omtrent deze verblijfplaatsen zijn niet aan de orde.

Vliegroutes en foerageergebied

De buitenplaats wordt gebruikt als (onderdeel van een) vliegroute en/of foerageergebied van enkele vleermuissoorten als Rosse vleermuis, Laatvlieger, Ruige dwergvleermuis en Gewone dwergvleermuis (NDFP, 2017). Schade aan onmisbare vliegroutes en essentiële foerageergebieden als gevolg van de beoogde ontwikkeling wordt echter niet verwacht. Het terrein blijft geschikt als foerageergebied en onderdeel van een vliegroute, ook na uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling. Vervolgstappen ten aanzien van vliegroutes of foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

3.3 Grondgebonden zoogdieren

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) worden in het projectgebied geen vaste verblijfplaatsen verwacht van grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is voor deze soorten niet aan de orde voor.

Nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.10 Wet natuurbescherming (zonder provinciale vrijstelling)

Das

In de omgeving van de buitenplaats zijn zichtwaarnemingen en sporen van Dassen bekend, met name ten zuiden van de Noodweg (NDFP, 2017). Van de buitenplaats zijn geen waarnemingen bekend. Tijdens de veldbezoeken zijn ook geen sporen aangetroffen die wijzen op aanwezigheid van Das op de buitenplaats. Mogelijk fungeert de buitenplaats als suboptimaal foerageergebied voor Das. In de toekomstige situatie blijft de buitenplaats geschikt als suboptimaal foerageergebied waardoor er geen sprake is van schade aan functioneel leefgebied van de soort. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor de Das zijn niet aan de orde.

Eekhoorn

In de directe omgeving van de buitenplaats zijn enkele waarnemingen van Eekhoorns bekend. In 2014 is één exemplaar dood gevonden op de buitenplaats (NDFP, 2017). Tijdens de veldbezoeken zijn geen eekhoorns of sporen, zoals nesten en vraat die duiden op aanwezigheid van de soort aangetroffen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn nesten van Eekhoorn met name te verwachten in bosopstanden met een hoog aandeel naalddhout als sparren. Na uitvoeren van het voornemen blijft de gehele buitenplaats geschikt als functioneel leefgebied voor de soort. Het

nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor de Eekhoorn zijn niet aan de orde.

Boommarter

In de directe omgeving van de buitenplaats ontbreken waarnemingen van Boommarter. Wel zijn relatief grote aantallen dode exemplaren aangetroffen rond wegen als de A27 (NDFF, 2017). De buitenplaats zelf kan aangemerkt worden als suboptimaal leefgebied voor deze soort. Tijdens de veldbezoeken zijn geen exemplaren of sporen, zoals uitwerpselen of hollen aangetroffen. Ook zijn er op de plek van de in te passen parkeerplaats geen geschikte nestholen of -gaten in bomen aangetroffen. Na uitvoeren van het voorplan blijft de buitenplaats geschikt als functioneel leefgebied voor de soort. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor de Boommarter zijn niet aan de orde.

Overige soorten

Op basis van het veldbezoek, de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) worden er in het projectgebied geen overige Nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.10 Wet natuurbescherming (zonder provinciale vrijstelling) verwacht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten als bedoeld in artikel 3.10 Wet natuurbescherming (met provinciale vrijstelling)

In het projectgebied zijn vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Mol, Konijn, Huisspitsmuis, Bosspitsmuis *spec.*, Bosmuis en Rosse woelmuis. Bij het voornemen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Noord-Holland automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.4 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregiem (zie kader 3.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Havik

Bekend is dat in de nabije omgeving van de buitenplaats een baltsende Havik bekend is (NDFF 2017). Tijdens een veldbezoek op 13 juni 2017 is een alarmerende Havik waargenomen op de buitenplaats, een horst is niet aangetroffen. Aannemelijk is dat de buitenplaats onderdeel uit maakt van het territorium van een paar Havik. In de toekomstige situatie blijft de buitenplaats geschikt als leefgebied voor Havik waardoor er geen sprake is van schade aan functioneel leefgebied van de soort. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor de Havik zijn niet aan de orde.

Kerkuil

Op 13 juni 2017 is op de zolder van de schuur van de tuinmanswoning een broedend exemplaar Kerkuil vastgesteld (zie bijlage 2). De zolder van de tuinmanswoning wordt sinds 37 jaar gemonitord op het voorkomen van uilen (pers. med. dhr. W. Groote). Uit deze monitoring blijkt dat de zolderschuur met regelmatig gebruikt wordt door Bosuil als roestlocatie. Incidenteel wordt Kerkuil hier rustend waargenomen. Van een broedgeval was tot 2017 geen sprake.

Bij renovatie van deze schuur gaat een nestlocatie van Kerkuil verloren. Voor het verwijderen van deze nestlocatie is formeel het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. De planning is om twee alternatieve nestlocaties voor Kerkuil te realiseren in december 2017. De sloop van de schuur staat voor januari 2018 gepland. De nieuwe nestlocaties zullen vervolgens gemonitord worden op gebruik door Kerkuil en het functioneren als nestlocatie. We adviseren om de noodzaak van een ontheffing in relatie tot aangegeven planning en werkwijze te bespreken met bevoegd gezag.

Overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Op basis van het veldbezoek, de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFB 2017) worden er in het projectgebied geen jaarrond beschermde nesten van andere broedvogels (zie kader 3.2) verwacht. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn dan ook niet aan de orde.

Kader 3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

Op de buitenplaats zijn een aantal broedvogels van bossen en struwelen aangetroffen en/of te verwachten waaronder Vink, Nachtegaal, Merel, Zwartkop, Roodborst, Heggenmus, Zanglijster, Winterkoning, Boomklever, Boomkruiper, Houtduif en Grote bonte specht.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen.

3.5 Reptielen

Hazelworm

Bekend is dat Hazelworm voorkomt in de directe omgeving van de buitenplaats, met name het bos grenzend aan de zuidzijde. Ook zijn enkele oude waarnemingen bekend van Hazelworm op de buitenplaats uit 1999, 2007 en 2008. (NDF 2017). Tijdens het gerichte onderzoek is Hazelworm echter niet aangetroffen op de buitenplaats. Op basis van aanwezigheid van geschikt biotoop en bekende verspreidingsgegevens is niet uit te sluiten dat de soort incidenteel op de buitenplaats aanwezig is. Door het ontbreken van schuilmogelijkheden worden deze echter niet verwacht ter hoogte van het te kappen Amerikaanse eik perceel. Bij sloop en renovatie van de gebouwen en bij het herstellen van de groenstructuur gaan geen schuilmogelijkheden en of geschikt leefgebied van Hazelworm verloren. Van een negatief op de functionele leefomgeving van Hazelworm als gevolg van het voornemen is dan ook geen sprake. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor Hazelworm zijn zodoende niet aan de orde.

Levendbarende hagedis

Uit de directe omgeving van de buitenplaats zijn recent enkele exemplaren van Levendbarende hagedis waargenomen op de Hoorneboegse Heide (NDF 2017). Op de buitenplaats ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor de soort. Wel is de soort incidenteel te verwachten in zon-beschenen bosranden van de buitenplaats. Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is de soort echter niet te verwachten. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor Levendbarende hagedis is niet aan de orde.

Overige reptielen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDF 2017) wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten reptielen uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soorten reptielen.

3.6 Amfibieën

Alpenwatersalamander

Alpenwatersalamander is in 2015 op twee locaties aangetroffen op de buitenplaats (NDF 2017). Eén locatie betreft acht adulte exemplaren van beide geslachten in de buurt van een kunstmatig vijvertje achter de tuinhuiswoning. De verwachting is dat het vijvertje een functie heeft als voortplantingswater voor Alpenwatersalamander. Aangezien ander oppervlaktewater ontbreekt, is van voortplanting op de buitenplaats -buiten het vijvertje om- geen sprake. Verder heeft de buitenplaats een functie als overwinteringsbiotoop voor Alpenwatersalamander. Dit geldt met name voor de directe omgeving rondom het vijvertje.

Aangezien de vijver gehandhaafd blijft is van schade aan voortplantingsbiotoop van Alpenwatersalamander geen sprake. Bij de kapwerkzaamheden ter hoogte van het Amerikaanse eiken perceel, gaat geen

overwinteringsbiotoop verloren vanwege het ontbreken van schuilmogelijkheden. In de toekomstige situatie blijft de buitenplaats geschikt als overwinteringsgebied. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor de Alpenwatersalamander is niet nodig.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

Bij de ingrepen die gepaard gaan met voorgenomen ontwikkeling kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën juridisch gezien niet noodzakelijk is.

Overige amfibieën

Voortplanting en overwintering van overige amfibieënsoorten wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

3.7 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (vissen en ongewervelden).

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Bal, D., H.M. Beije, M. Fellingier, R. Haveman, A.J.F.M. van Opstal en F.J. van Zadelhoff (2001). Handboek Natuurdoeltypen, Wageningen.

Dijk van R. & Hakken J. (2015). Quicksan flora en fauna, Buitenplaats De Hoorneboeg, Hilversum. Definitief versie 2. Eelerwoude

Provincie Noord-Holland (2017a). Natuurbeheerplan 2017 Noord-Holland.

Provincie Noord-Holland (2017b). Provinciale Ruimtelijke Verordening 2017. Maart 2017

Stichting De Hoorneboeg 2017. Concept bestemmingsplan De Hoorneboeg. 10 maart 2017. Stichting De Hoorneboeg

Internet

NDFF Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd op 2 maart 2017.

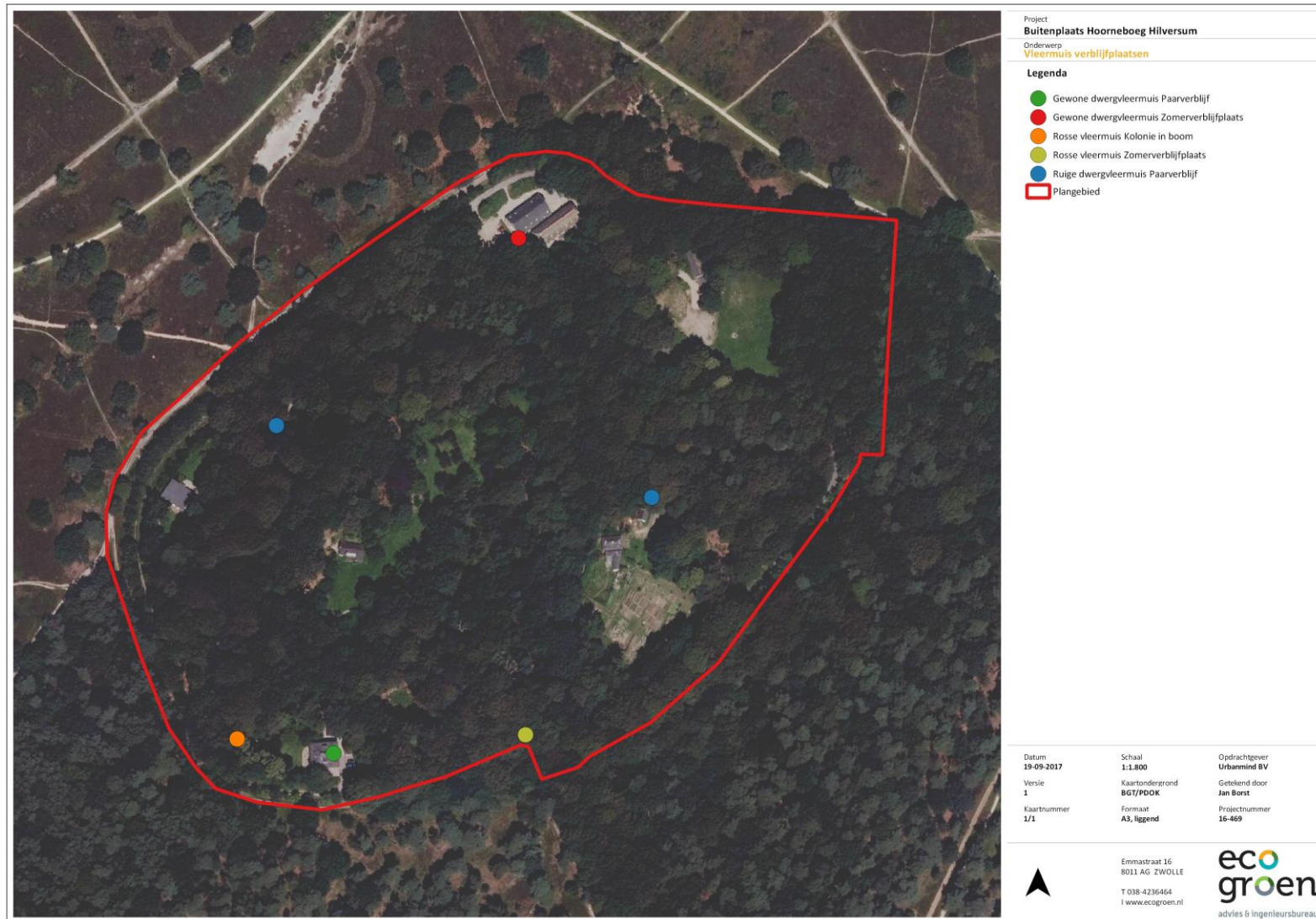
Provincie Noord-Holland (2017c). <http://bestanden.noord-holland.nl/internet/Onderwerpen/Natuur/nnn-wijzer/ecologisch-onderzoek.html>

Portaal natuur en landschap (2017): <http://www.portaalnatuurenlandschap.nl/themas/overzicht-typen-natuur-en-landschap/natuurtypen/n15-droge-bossen/n15-02-dennen-eiken-en-beukenbos/monitoring-en-natuurkwaliteit/>

Bijlagen

Bijlage 1 – Verblijfplaatsen vleermuizen

Bijlage 2 – Verspreidingskaart Kerkuil

